

vi jo tydelig vilde tilkjendegive dette forandrede Forhold i vor Politik. Det er mig særdeles hjært at se, medens jeg udtaler disse Ord, den høitærede Conseilspræsident tilstede her i Salen, thi det er jo alle Thingets ærede Medlemmer bekendt, at i sin Tid har den ærede Conseilspræsident været imod Hærløven, og jeg finder da Anledning til at udtale, at, da som sagt Forholdene nu ere forandrede, kunde det være muligt, at den ærede Conseilspræsident tilligemed det Ministerium, som han staar i Spidsen for, i Overensstemmelse med de forandrede Forhold kunde være kommen til en Anskuelse, der noget mere nærmede sig min, altsaa have forladt det Standpunkt, paa hvilket den nugældende Hærløve er baseret. Jeg finder mig saa meget mere opfordret til at udtale mig saaledes, som det forekommer mig, at, hvis vi fortsatte paa den Vej, som vi ere paa, kunne vi ikke vedblive at have de samme Udgifter til Hæren og Flaaden, men ville stadig faae større. Det Lovudkast, som den ærede Krigsminister har forelagt os, nøies ikke med Bestemmelser, der forandre Hærsplanen indenfor den hidtil satte finansielle Grændse, men det gaar betydelig videre, og efter hvad vi høre fra alle Sider, vil det formodentlig blive nødvendigt fremdeles at fortsætte med disse store Udgifter. Af disse Grunde, som jeg maatte ved en senere Leilighed kan komme til at supplere med andre, er det min Mening, at vi bør enten ved et Udvalgs Behandling eller om muligt ved en Kommission eller paa anden Maade — jeg skal ikke nærmere undersøge dette — underkaste det den alvorligste Overveelse, om ikke Hensynet til, at man skal have en Hær og Flaade, der, som min ærede Kaldskelle fra Naboer (Sagd) udtrykte det, gjerne kunde være lille, naar den blot er god, kunde fyldestgøres paa en saadan Maade, at ikke den finansielle Byrde kommer til at staa i et altfor stort Misforhold til de Opgaver, en sund Politik maa foreskrive os. Dette er altsaa nærmest det Spørgsmaal, jeg retter til den ærede Conseilspræsident, forsaavidt Talen er om den politiske Konstellation, og ellers til den ærede Krigsminister, om de ikke maatte formene, at de Krav, Sidstnævnte som sagkyndig Minister maatte stille, kunde fyldestgøres paa en anden Maade.

Iværmoes: Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem, som nu satte sig (Bagger), var kommen noget tidligere eller noget senere her ind i Thinget, thi, dersom han var kommen noget tidligere, nemlig i det forrige Folkethings sidste Samling, vilde han have hørt Udtalelser fra Krigsministeren, som fuldstændig vilde have beroliget ham med Hensyn til den Frygt, han synes at nære for de offensive Tendenser, der fra vor Side skulde være tilstede ligeoverfor vor sydlige Nabo. Jeg skal iøvrigt bemærke, at det ærede Medlem er noget paa Bidspor, naar han tror, at man kan organisere en

Hær paa een Maade til Forsvar og paa en anden Maade til Angreb; en Hærs Egenkaber maa være saaledes, at den kan anvendes til begge Dele, og man kan ikke indrette en Hær, som skal kæmpe med andre Hære, der angribe den, paa væsentlig anden Maade eller efter væsentlig andre Principer end de, der finde Sted i disse Hære. Det ærede Medlem udtalte med overordentlig Styrke, at til at værges os, behøvede vi ikke saa stor en Hær, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem har nogen klar Førefilling om, hvad vi behøve til at værges os, og jeg tror, at saafremt det ærede Medlem havde været nøiere inde i denne Side af Sagen, vilde han meget let være kommen til den Overbevisning, at, i de forskjellige Tilfælde, hvorom der overhovedet kan være Tale ved Forsvaret af vort Land, vil en mindre Styrke end den her foreslaaede ikke strække til, derom tror jeg alle Sagkyndige ere i fuldstændig Overensstemmelse, at en Hær af den Størrelse, som Krigsministeren har foreslaaet — og sin Dom herom har han naturligvis tildels baseret paa de Udtalelser, han har faaet fra forskjellige Sider, og paa de Erfaringer, vi have gjort i tidligere Krige — vil være absolut nødvendig til Løsningen af de Opgaver, som fornøstigtvis kunne stilles til Forsvaret. Jeg tror, at det ærede Medlem, som først havde Ordet (Sagd), skal være lidt varsom med at sige, at han vilde være tilfreds med en mindre Hær. Vi maa have et bestemt Maal, vi skulle stræbe at naae, og dertil kræves en vis Størrelse af Hæren, og under denne Størrelse bør vi ikke gaa. Jeg skal endelig med Hensyn til det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, bemærke, at jeg ikke nærer stor Illid til, at vi ved at forminde vor Hær pludselig skulde skabe ædle og hjertlige Følelser hos vor sydlige Nabo; jeg tror ikke, at denne vil have forskjellige Følelser, enten vi have 10,000 Mand mere eller 10,000 Mand mindre, hvorimod vi selv vistnok kunne føle os mere beroligede, naar vi med 10,000 Mand mere ere i Stand til at opnaa et Formaal, som vi med 10,000 Mand mindre ikke kunne naae. — Der er sikkert meget ringe Anledning for dem, der have været tilstede og havt Ordet ved den tidligere Behandling af Hærløven, til atter at tage Ordet ved denne Leilighed. Smidlertid tinde det dog maatte være rigtigt at minde om, paa hvilket Standpunkt egentlig Sagen stod, da vi skiltes sidst fra den. Der var da ombelt til Thingets Medlemmer en foreløbig Betænkning, som rigtignok var affattet meget hastig ved Samlingens Slutning, og hvortil vel heller ikke de Medlemmer, der have deltaget i et understrive den, ville føle sig foranledigede til at binde sig saa fuldstændig, som man under andre Omstændigheder ved en endelig Betænkning vilde gjøre det; men det maa dog være mig tilladt at udtale mig i Rorthed om en enkelt af disse forskjellige Betænkninger. Der var en Flex-tals- og 3 Mindretalsbetænkninger, indeholdende